

La veu que no mor

Dc, 15/01/2014 per Sandra Buxadera...

[A la riba del Tíber](#)

Montserrat Figueras, soprano, havia ajudat a redescobrir veus apagades des de feia segles. I en desempolsar bellíssimes cançons oblidades, donava vida als qui van morir i feia palpitar els qui l'escoltaven.

A la tardor dels 69 anys moria per un càncer. Va triar acomiadar-se del món en la intimitat de casa seva, envoltada dels seus estimats: el marit, el mundialment celebrat director i violista de gamba Jordi Savall, i els fills, també músics, Arianna i Ferran.

Jordi Savall, que ho havia compartit tot amb ella, des de l'escalfor de la llar a la missió de donar a conèixer músiques i persones i pobles sencers injustament oblidats per la història, havia d'afrontar ara la vida sense acariciar el seu cos i sentir la seva veu.

Des de llavors, s'ha refugiat en el gran amor compartit, la música. Dos anys després, escriu: "Després de la seva mort, he trobat un gran consol en escoltar dos instruments armenis: el *duduk* i la *kamancha*". Per això, i perquè Montserrat estava enamorada d'Armènia, Jordi va voler retre-li homenatge amb el disc "[Esprit d'Arménie](#)", que tot just ara presenta arreu del món.

Ahir era a Roma, a l'Aula Magna de la Universitat La Sapienza. La gran majoria de persones del públic no tenien idea de quina sonoritat podien tenir els patiments del poble armeni, i l'acústica era més aviat pobra. Però des que aquells instruments van prendre volada, els cossos arraulits a les butaques es van unir com les onades d'un llac que s'agiten suaument pel vent ara melangiós, ara esperançat del *duduk*, aquest humil tros de fusta que, defugint tota llei física o racional, té el poder de penetració de l'ànima.

I sobrevolant el llac, la presència de Montserrat, que ens recordava el valor de dedicar la teva vida a una missió que li doni sentit. Ella, i els mags que feien sonar el *duduk*, les violes, la *kamancha*. La música que et retorna al més essencial de tu mateix.

I encara, aquell jove vestit de negre amb qui no ens havíem fixat, assegut al fons de l'escenari, el nen que havia hagut d'abandonar l'esport per un accident i s'havia dedicat llavors a cantar, animat per la família i amics que n'havien detectat el do extraordinari. Aram Movsisyan, ara dret, ens conduïa a un vespre arran d'una foguera en un llogarró perdut; al que quedava d'una família que havia vist morir pares, avis, fills, pel sagnant genocidi de tot un poble. I que, amb tot, amb aquell lament ens recordava que ningú no mor del tot mentre pugui expressar la seva dissort. Sempre que hi hagi algú disposat a escoltar-la.